

Kraft til å satse, bygd for vekst

Strategisk næringsplan for Midtre Gauldal 2027-2036

Utarbeidet i samarbeid mellom lokalt næringsliv, Næringsforeningen i Trondheimsregionen, innbyggere i Midtre Gauldal og Midtre Gauldal kommune.
Vedtatt av kommunestyret i Midtre Gauldal dd.mm.åååå.

Innhold

Innledning	3
Fra strategi til handling	4
Mål og innsatsområder	5
Arbeidskraft og attraktivitet	6
Areal og infrastruktur	7
Samhandling og utvikling	8
Regional slagkraft	9
Kommunens rolle i næringsutviklingsarbeidet	10
Næringslivets rolle	12
Næringsforeningens rolle	13
Utfordringer og fortrinn	14
Næringslivet i Midtre Gauldal	18
Sentrale bransjer	20
Støren sør	22
Grunnlagsdokumenter	23

Innledning

Strategisk næringsplan for Midtre Gauldal (2027-2026) er laget i samarbeid mellom administrasjon og politikere i Midtre Gauldal kommune, lokalt næringsliv, Næringsforeningen i Trondheimregionen og andre sentrale samarbeidspartnere. Planen skal bidra til å samle alle som arbeider med næringsutvikling til felles innsats for vekst og verdiskapning i kommunen.

Visjonen er at næringslivet i Midtre Gauldal i 2036 har kraft til å satse, og er bygd for vekst.

Formulert som et slagord kan vi si:

«Kraft til å satse,
bygd for vekst»

Kraft til å satse handler om å ha tilstrekkelige ressurser og mot, og mulighet for godt samarbeid med andre, for å kunne utvikle eksisterende virksomhet, og skape og realisere nye ideer.

I tillegg må vi være *bygd for vekst*, altså å ha nødvendige forutsetninger på plass, som infrastruktur, arenaer og plattformer for samarbeid, muligheter for utdanning og kompetanseheving o.l.

Vi skal skape vekst og verdi i Midtre Gauldal
– sammen!

Fra strategi til handling

Strategisk næringsplan for Midtre Gauldal 2027-2036 består av en strategisk del (dette dokumentet), og en handlingsplan.

Den strategiske delen er langsiktig, og staker ut kursen for arbeidet som må gjøres for å nå de overordnede målene. Her beskrives også både utfordringer og fortrinn Midtre Gauldal og næringslivet i kommunen har (s. 14-19).

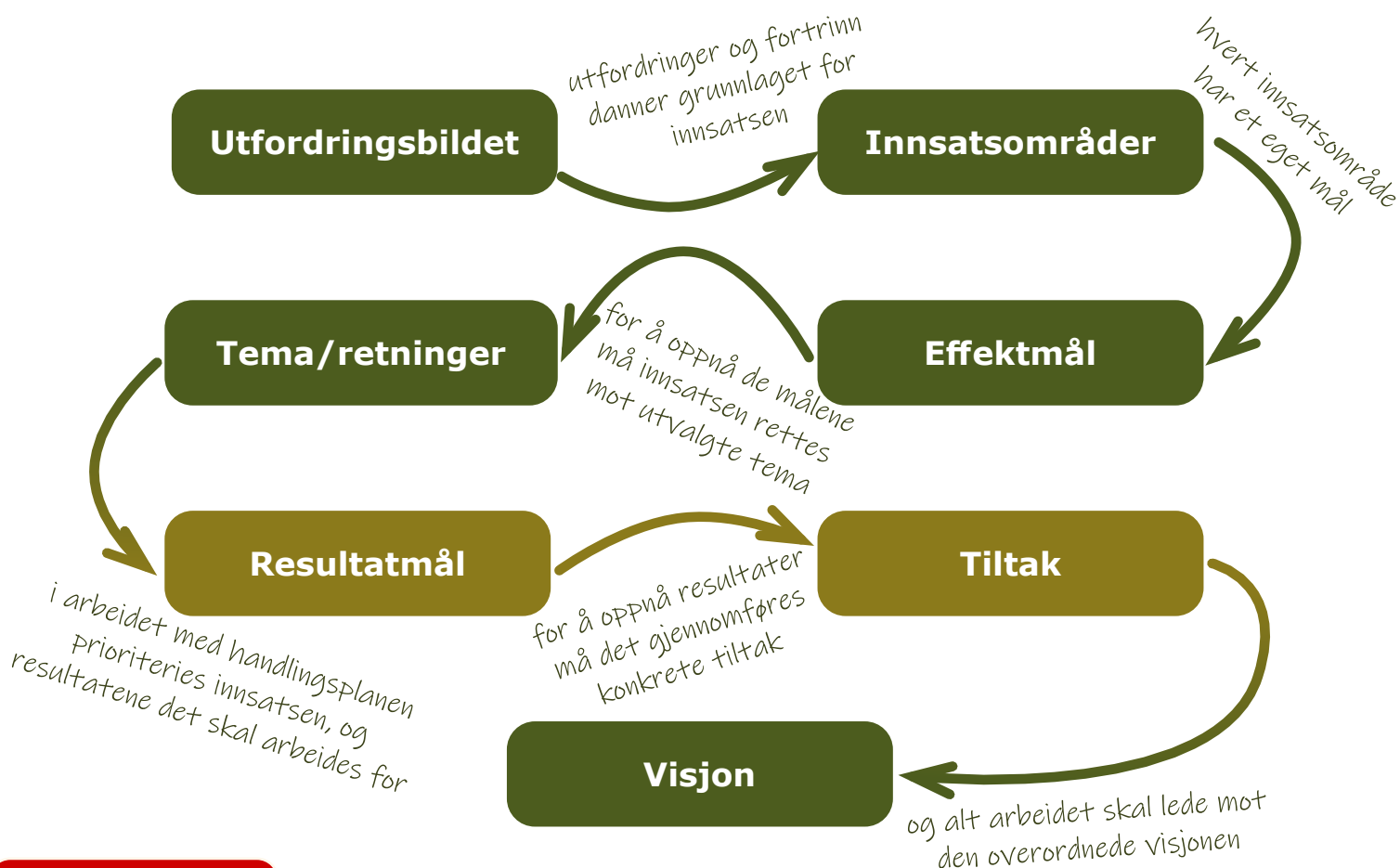
I tillegg er kommunens, næringslivets og næringsforeningens rolle i utviklingsarbeidet omtalt (s. 10-13).

Det er definert fire innsatsområder i den strategiske delen av planen, på bakgrunn av utfordringsbildet. Innsatsområdene skal danne videre grunnlag for handlingsplanen.

Handlingsplanen skal revideres ca hvert annet år, og i arbeidet med den må aktørene i fellesskap prioritere innsatsen for de neste to årene, med utgangspunkt i tema fra den strategiske delen.

Handlingsplanen skal inneholde konkrete tiltak som vil bidra til å oppnå de overordnede målene

Under skisseres arbeidet med denne planen, fra identifikasjon av utfordringer og fortrinn, via utvalg av innsatsområder, tilhørende effektmål og retninger for arbeidet med hvert av dem, og videre arbeid med tiltak og resultatmål i planens handlingsdel. Mørk grønn farge ligger til strategisk del, mens handlingsdelen er markert med lysere farge.

Mål og innsatsområder

Utfordringene som er beskrevet på s. 14-17 er grunnlaget for de fire innsatsområdene i planen, som hvert har sitt mål. Innsatsområdene omfatter flere undertema og retninger som er viktige å arbeide med for å nå målene.

Under vises en oversikt over modellen for denne planen, med utfordringer, innsatsområder og fundamentet vi bygger næringsutviklingen i kommunen på. På de neste sidene beskrives de fire innsatsområdene nærmere.

Innsatsområdets målsetting:

«Næringsliv og kommune har tilstrekkelig arbeidskraft, og er løsningsorienterte i rekruttering og bruk av kompetanse»

Sentrale tema og retninger knyttet til dette innsatsområdet er:

Sikre tilgang på relevant kompetanse og arbeidskraft

Dette omfatter å arbeide for:

- kompetansekartlegging og relevante utdanningstilbud
- økt utnyttelse av arbeidskraftreserve og arbeidsinnvandring
- samarbeid om arbeidskraft og rekruttering av nøkkelkompetanse

Øke kommunens attraktivitet som bokommune

Dette omfatter å arbeide for:

- en målrettet boligpolitikk
- et velfungerende boligmarked med varierte botilbud, også for unge
- å styrke ulike distriktsfortrinn

Styrke kommunens omdømme og innbyggernes livskvalitet

Dette omfatter å arbeide for:

- stedsutvikling og sentrumsutvikling
- synliggjøring av kommunen
- samfunnsutvikling som understøtter bosetting og rekruttering

Viktige samarbeidspartnere:

- Husbanken
- Studiesenter Trøndelag sør
- Gauldal videregående skole
- NAV Midtre Gauldal

Innsatsområdets målsetting:

«Midtre Gauldal har infrastruktur og næringsareal som samsvarer med en fremtidsrettet utvikling»

Sentrale tema og retninger knyttet til dette innsatsområdet er:

Sikre tilgjengelige og fremtidrettede næringsarealer

Dette omfatter å arbeide for:

- god arealplanlegging og tilstrekkelige næringsarealreserver
- regional samordning
- muligheter for næringsutvikling i hele kommunen

Styrke tilgangen på kraft og digital infrastruktur

Dette omfatter å arbeide for:

- stabil krafttilgang og et tilfredsstillende kraftnett
- utvikling av ny kraftproduksjon
- bredbåndsutbygging

Utvikle Midtre Gauldal som knutepunkt for transport og logistikk

Dette omfatter å arbeide for:

- utvikling av Støren som knutepunkt på vei og jernbane
- et styrket kollektivtransporttilbud
- bedre transportinfrastruktur og utvikling av nye veier

Viktige samarbeidspartnere:

- Tensio
- Statnett
- Trøndelag fylkeskommune
- Jernbanedirektoratet
- Bane NOR
- Statsforvalteren i Trøndelag
- Nye veier
- Statens vegvesen

Innsatsområdets målsetting:

«Næringsutviklingen i Midtre Gauldal er kjennetegnet av innovasjon, samarbeid, tillit, åpenhet og felles mål»

Sentrale tema og retninger knyttet til dette innsatsområdet er:

Bygge en sterk samarbeidskultur

Dette omfatter å arbeide for:

- mer samarbeid mellom bedrifter
- tettere dialog og samhandling mellom kommune og næringsliv
- tettere kobling mot ulike forskningsmiljøer

Mobilisere kapital og utviklingsressurser

Dette omfatter å arbeide for:

- økt bruk av økonomiske virkemidler
- flere offentlig-private samarbeid
- styrking av kapitalgrunnlaget for større prosjekter

Fremme innovasjon og grønn omstilling

Dette omfatter å arbeide for:

- flere innovasjons- og utviklingsprosjekter
- miljørettet næringsutvikling
- økt digitalisering og bruk av kunstig intelligens

Viktige samarbeidspartnere:

- Lokale banker
- Innovasjon Norge
- Nasjonalparken næringshage
- Rørosregionen næringshage
- NTNU
- Sintef

Innsatsområdets målsetting:

«Midtre Gauldal er en motor for det regionale samarbeidet, og bidrar til en styrket næringsregion»

Sentrale tema og retninger knyttet til dette innsatsområdet er:

Styrke regionalt samarbeid og gjennomføringsevne

Dette omfatter å arbeide for:

- deltakelse på relevante regionale arenaer
- koordinering mellom kommuner
- mer samordning av planer og utviklingsarbeid

Bidra til felles utvikling på tvers av kommunene i regionen

Dette omfatter å arbeide for:

- koordinert utnyttelse av næringsareal og kraft
- felles virkemidler for bosetting, kompetanse og rekruttering
- økt regional beredskap

Øke regionens påvirkningskraft og synlighet

Dette omfatter å arbeide for:

- økt, samlet politisk påvirkningskraft
- styrking av regionale samarbeidsorganer
- en synlig og tydelig næringsregion

Viktige samarbeidspartnere:

- Interkommunale politiske råd
- Nærliggende kommuner
- Trøndelag fylkeskommune
- KS

Kommunens rolle i næringsutviklingsarbeidet

Kommunalt næringsarbeid handler om å påvirke forutsetningene for områdets næringsliv – eksisterende og fremtidig. Næringsutvikling og samfunnsutvikling kan ses som to sider av samme sak, fordi et godt og attraktivt lokalsamfunn også skaper et næringsliv som trives. Likevel er det særlige egenskaper ved næringsutvikling, som gjør at kommunen må ha både kompetanse og ressurser for å ivareta næringslivets behov for tilrettelegging.

Kompetansesenteret for distriktsutvikling (Distriktssenteret) har definert tre sentrale roller for næringsutviklingsarbeidet i en kommune:

Forvalterrollen:

Ivareta interesser i samsvar med offentlige lover, forskrifter og reglement, som arealplanlegging, og saksbehandling i byggesaker og skjenkebevilgningssaker o.l.

FORVALTER

Entreprenørrollen:

Utvikle og følge opp strategiske planer, gjennomføre utviklingsprosjekter i samarbeid med næringslivet, delta i nettverk og på lokale næringslivsarenaer, og gjennomføre bedriftsbesøk o.l.

ENTREPRENØR

TJENESTEPRODUSENT

Produsentrollen:

Yte tjenester overfor lokalt næringsliv, som veiledning og rådgivning direkte mot bedrifter, og disponere økonomiske virkemidler rettet mot næringslivet.

Kommunens rolle og muligheter for å påvirke næringsutviklingen er både politisk og administrativt, og på enkelte områder overlapper dette. Under beskrives nærmere hva Midtre Gauldal kommune skal bidra med i næringsutviklingsarbeidet, delt inn i de tre rollene, i tillegg til noen punkter som er definert som mer politiske:

Forvalterrollen

- sørge for god behandling av plan- og byggesaker innen lovpålagte frister
- forholde seg til lovverket i forvaltningssaker, men samtidig opptre imøtekomende og løsningsorientert
- ha et oppdatert planverk hvor næringslivets behov er ivarettatt i den grad det er mulig

Produsentrollen

- sørge for at det er enkelt å få kontakt med det kommunale næringsutviklingsapparatet
- koordinere interne ressurser på en god måte
- ha tilstrekkelig kompetanse og ressurser til å kunne bistå med rådgivning og veiledning i næringslivssaker
- ha oversikt over og forstå det lokale næringslivets behov

Entreprenørrollen

- involvere næringslivet i strategisk planlegging
- følge opp arbeidet med strategisk næringsplan og tilhørende handlingsplan
- samarbeide godt og ha tett dialog med NiT avdeling Midtre Gauldal, som talerør for næringslivet

Den politiske rollen

- sørge for å ha en oppdatert planstrategi, og fatte politiske vedtak i tråd med relevante strategier og planer
- se Midtre Gauldal som en del av en større region, og se eget arbeid som en del av regionens arbeid for positiv næringsvekst
- ha ressurser og kompetanse til å drive politisk påvirkningsarbeid i saker som er viktige for kommunen og regionen
- bidra til attraktiv og bærekraftig stedsutvikling i hele kommunen

Næringslivets rolle

De aller viktigste aktørene for å skape god næringsutvikling i Midtre Gauldal, er næringslivet selv – bedriftene, eierne, investorene, lederne, gründerne og de ansatte.

I rapporten «Lærdommer fra gode vertskommuner for næringsutvikling» fra 2021, løftes det fram en del sentrale erfaringsbaserte prinsipper for at næringslivet skal lykkes med dette:

- God organisering, slik at kommunen har gode kontaktpunkter lett tilgjengelig, som kan brukes f.eks. i strategiske planprosesser
- Aktivt initiativ til dialog og samhandling

- Vilje (og tid) til å stille opp for fellesskapssatsinger
- Styrke rekruttering og kompetanseutvikling
- Kjennskap til plan- og bygningsloven, og aktive i medvirkning i planprosesser
- Vilje til å bidra med markedsinformasjon om seg selv og sin bransje

I tillegg har næringslivsaktører i Midtre Gauldal selv utformet en del sentrale punkter, som er viktige for deres bidrag til utviklingen.

Næringslivet i Midtre Gauldal kan bidra ved å:

Ta initiativ til samarbeid og erfaringsdeling

Dele kompetanse og kunnskap med kommunen og andre bedrifter

Dele gode historier og unne andre suksess

Delta aktivt i relevante fora

Være konstruktive og tydelige i møte med kommunen og andre

Være aktive bidragsytere i lokalsamfunnet

Bidra til å bygge identitet og stolthet

Næringsforeningens rolle

Næringsforeningen i Trondheimsregionen er en medlemsorganisasjon, med lokal avdeling i Midtre Gauldal. NiT Midtre Gauldal skal være næringslivets stemme og en aktiv samarbeidspartner i arbeidet med å utvikle Midtre Gauldal som en attraktiv kommune for etablering, vekst og verdiskaping.

NiT skal mobilisere næringslivet, bringe bedriftenes kunnskap og behov inn i næringsutviklingsarbeidet, og legge til rette for dialog og samhandling. NiT skal være et bindeledd mellom næringsliv, kommune og øvrige utviklingsaktører, og bidra til at næringslivets behov, utfordringer og muligheter synliggjøres.

Samtidig har næringslivet et eget ansvar for å bidra med kunnskap, initiativ, samarbeid og investeringer dersom målene i næringsplanen skal nås.

God næringsutvikling forutsetter et tett og forpliktende samarbeid mellom kommunen, næringslivet, næringsforeningen og øvrige aktører, med tydelige roller og gjensidige forventninger.

Et slik samarbeid forutsetter gjensidig informasjonsdeling, tydelige kontakt punkter og faste arenaer for dialog. NiT skal involveres tidlig i relevante, kommunale prosesser, slik at næringslivets kunnskap og perspektiver kan inngå i beslutningsgrunnlaget.

I planperioden skal næringsforeningen særlig bidra til å:

Representere og mobilisere næringslivet

- innhente, løfte og følge opp næringslivets innspill i saker som påvirker rammebetingelser for etablering, investering og utvikling
- mobilisere bedriftene til aktiv deltakelse i utviklingsarbeidet

Skape møteplasser og styrke samhandlingen

- legge til rette for dialog og samarbeid mellom næringsliv, kommune, utdanningsaktører og andre relevante miljøer,
- bidra til å koble aktører rundt felles utfordringer og muligheter

Bidra til attraktivitet, kompetanse og rekruttering

- styrke koblingen mellom næringsliv, skole og utdanning
- synliggjøre jobb- og karrieremuligheter
- bidra til å gjøre Midtre Gauldal attraktiv for arbeidskraft, etablerere og bedrifter

Synliggjøre næringslivets muligheter og behov

- løfte fram bedrifter, investeringer og utviklingsmuligheter
- bidra til at viktige lokale saker også blir synlige på regionale og relevante nasjonale arenaer

Utfordringer og fortrinn

Næringsutviklingen i Midtre Gauldal påvirkes av utfordringer og fortrinn som er særegne for akkurat denne kommunen, men som vi også deler med andre. For å beskrive dette bildet er det innhentet innspill fra det lokale næringslivet og andre sentrale aktører, i tillegg til at det er tatt utgangspunkt i forskning og offentlige dokumenter, som beskriver generelle utfordringer for næringslivet, og spesielt utfordringer i norske distriktskommuner.

Utviklingstrekk som preger distriktet i større grad enn mer sentrale områder,

gjør det nødvendig å arbeide på en annen måte her enn i mer sentrale kommuner og byer. En målrettet innsats vil kunne begrense ulikhetene i vilkår for næringsutvikling, og bidra til å unngå en selvforsterkende, negativ spiral, med enda større mangel på arbeidskraft, kompetanse, kapital og utviklingsevne som resultat.

På de neste sidene presenteres et utvalg særtrekk som påvirker forutsetningene for næringsutvikling i Midtre Gauldal kommune, både utfordringer og fortrinn.

Næringslivets sammensetning

I Midtre Gauldal kommune er det som i mange andre distriktskommuner, et næringsliv som bygd opp rundt noen få bransjer. Dette gjør at store deler av kommunens bedrifter blir utsatt for konjunktursvingninger i det samme markedet.

Små og mellomstore bedrifter dominerer, og de har ofte mindre handlingsrom til å ta nødvendige utviklingsgrep, for eksempel for å kunne ta i bruk ny teknologi o.l.

Avstand til utdanning og kompetansemiljø

Innbyggere i Midtre Gauldal som ønsker å ta høyere utdanning, må ofte enten pendle eller flytte. Mangelen på relevante jobber og fagmiljøer, gjør at de heller ikke nødvendigvis kommer tilbake, og bedrifter som har behov for ansatte med høyere utdanning, får utfordringer med å rekruttere.

Erfaringer fra andre steder viser at flere tar høyere utdanning og blir boende, om utdanningen finnes lokalt.

Infrastruktur

Tilstrekkelig kraft og stabil krafttilførsel er en forutsetning for god næringsutvikling. Tilgang på kraft er en utfordring vi deler med hele landet, men i tillegg er det eksisterende kraftnett i Midtre Gauldal sårbart, på linje med mange andre distriktskommuner, noe som kan påvirke spesielt industri og produksjonsbedrifter. I tillegg er Midtre Gauldal en av tre kommuner med dårligst dekning på bredbånd av høyeste hastighet i hele Trøndelag, noe som påvirker både næringsutvikling, teknologisk utvikling og attraktiviteten ellers.

Areal er også en forutsetning for å skape næringsutvikling i en kommune, og i Midtre Gauldal kommune er det lite lett tilgjengelig næringsareal for enkelte former for næringsvirksomhet og i enkelte geografiske områder.

Begrenset arbeidsmarked

Når næringslivet i en kommune består av mange bedrifter innen samme bransjer, begrenser det muligheten for sysselsetting av mennesker med annen utdanning og erfaring. Lang reisetid mellom kommuner og til nærliggende byer, samt lite kollektivtransporttilbud, begrenser også tilgangen til et større arbeidsmarked med flere jobber innen ulike fagområder og bransjer.

En tilgjengelig og variert arbeidsmarkedsregion bidrar til økt bosettingsattraktivitet.

Bostedsattraktivitet

Bostedsattraktivitet henger sammen med næringslivets muligheter for vekst og utvikling. Lave boligpriser, stagnasjon i nybygging, og liten rotasjon i boligmarkedet, kan føre til at det blir vanskelig å etablere seg i kommunen. Få lokale utbyggere med tilgang til kapital, sammen med relativt høy risiko, fører også til få private plan- og utbyggingsinitiativ.

Befolkningsutvikling

I Midtre Gauldal, som andre distriktskommuner, må vi forvente en nedgang i befolkningen i alderen 20-67 år, og en betydelig vekst i andelen eldre mennesker. Dette vil forsterke utfordringene med å rekruttere arbeidskraft og kompetanse i årene framover.

Utviklingskraft

Tilstrekkelige ressurser og en positiv kultur, er grunnleggende forutsetninger for næringsutvikling. Ressurser handler om kapital, arbeidskraft, kompetanse, arenaer for læring og samarbeid etc., mens kultur handler om det å ha felles mål, tillit til hverandre og positive holdninger.

Næringslivet i Midtre Gauldal kommune har selv gitt uttrykk for at samarbeidet mellom bedrifter, og mellom næringsliv og kommune i Midtre Gauldal bør bli bedre. Tilstrekkelig kapital kan også være en utfordring.

De sier imidlertid i tillegg at de opplever både mot og stor vilje til å satse blant lokale næringslivsaktører.

Beliggenhet

Midtre Gauldal kommune ligger i skjæringspunktet mellom to hovedfartsårer mellom nord og sør i Norge, både langs bilvei og jernbane. Kommunesenteret Støren ligger i tillegg under fire mil, og bare en halvtimes kjøring fra bykommunen Trondheim.

Midtre Gauldal er geografisk sett tilgjengelig for mennesker fra et veldig stort område, både som kunder for næringslivet, og som arbeidskraft.

Med bedre vei og flere buss- og togavganger, i tillegg til rimeligere kollektivtransport, kunne dette fortrinnet vært bedre enda bedre utnyttet og skapt nye muligheter.

Lokalpatriotisme

Usunn lokalpatriotisme kan føre til mindre samarbeid innad i en kommune, men samtidig er kjærligheten til bygda, kulturen og miljøet man vokser opp i, en drivende faktor for levende lokalsamfunn. Folk fra Midtre Gauldal er stolte av sin identitet – med god grunn – og det er det viktig å bygge videre på.

Naturressurser

Tilgjengelig fri natur, frisk luft, ro og stillhet er ikke lenger en selvfølge for store deler av befolkningen. Mye av arealet i Midtre Gauldal kommune er utmark, med Forollhogna nasjonalpark som den aller største perlen.

Turisme i nasjonalparken er et omstridt tema, men naturressursene er likevel et stort fortrinn for innbyggerne i kommunen, og kan fungere som et lokkemiddel for potensielle tilflyttere, som lengter etter det gode liv.

Gauldals- kompetansen

Utdanningsnivået i en kommune samsvarer ofte med næringslivets behov, og da er det naturlig at mange i Midtre Gauldal har videregående skole som høyeste utdanning. For å sikre nødvendig kompetanse, utvikling og innovasjon, bør flere utdanne seg mer, men det er også viktig å huske at den solide fagkompetansen innbyggerne i kommunen har, er en styrke. Ungdom i Midtre Gauldal blir gjerne vant til å arbeide tidlig, og har mye praktisk kunnskap. Det er en utbredt oppfatning at mange bedrifter fortrinnsvis ansetter folk som har «vokst opp sør for Klett».

Om det er sant at ungdom oppvokst sør for Klett er mer arbeidsføre, kan ikke slås fast med vitenskapelig belegg, men at «Gauldalskompetansen» representerer egenskaper som er attraktive for næringslivet, er trolig helt reelt.

Næringslivet i Midtre Gauldal

I forhold til folketallet er det relativt mange bedrifter i Midtre Gauldal. Alt etter utvalgskriteriene er det mellom 1.000 og 1.300 totalt. Tar vi utgangspunkt i Trøndelag i tall hadde 292 av dem minst én ansatt i 2025, mens bare 12 hadde over 50 ansatte. Bare én bedrift i det private næringslivet sysselsetter flere enn 100 mennesker.

Samlet omsetning i privat næringsliv i kommunen økte fra 2015 til 2022, men har i årene etter 2022 gått ned, justert etter konsumprisindeks.

I tillegg til primærnæringene, som er en sentral hjørnestein i kommunens næringsliv, har Midtre Gauldal en høy andel bedrifter innen bygge- og anleggsvirksomhet og eiendomsvirksomhet.

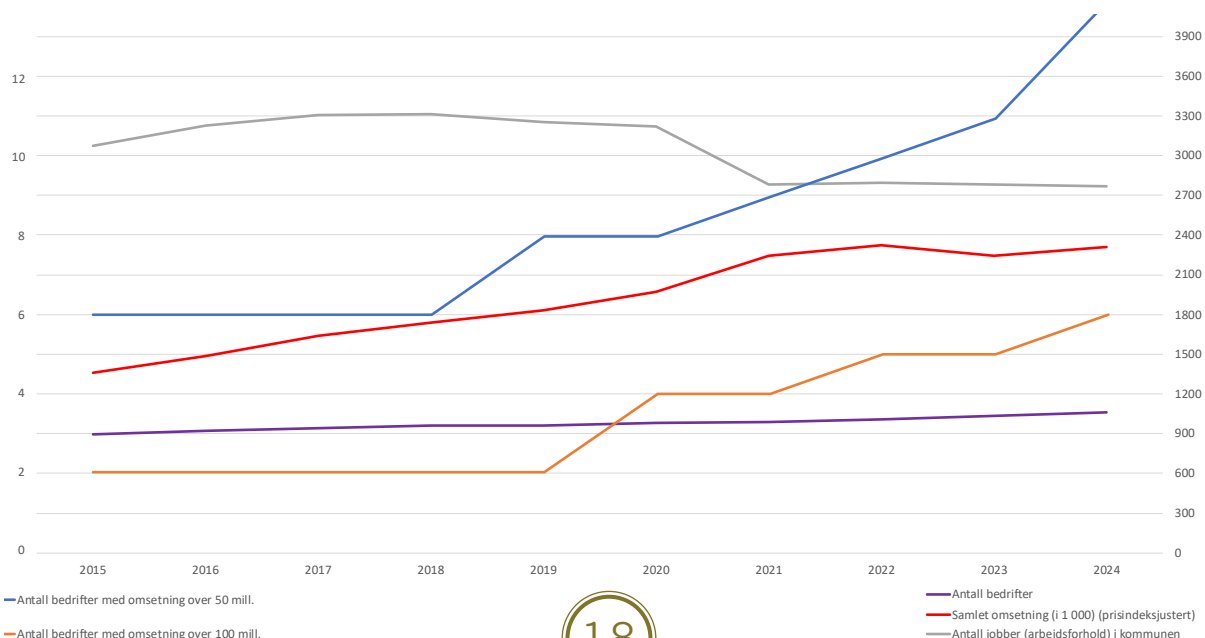
Omsetningsmessig er bygg og anlegg den desidert største bransjen, etterfulgt av større og mindre industrivirksomheter inkludert næringsmiddelproduksjon, og deretter varehandel, og transport og lagring.

Utvikling i omsetning, sysselsetting og antall bedrifter vises i grafen under.

Noen av de største bedriftene i kommunen er B&B Entreprenør, Støren treindustri, Digre transport og Winsnes. I tillegg er Aune Maskin, Transport og Utvikling til sammen en sentral aktør. Virksomheter som Soknedal bakeri og konditori og Lillerønning snekkerifabrikk sysselsetter mange, og er svært viktige bedrifter for sine lokalsamfunn og bygder.

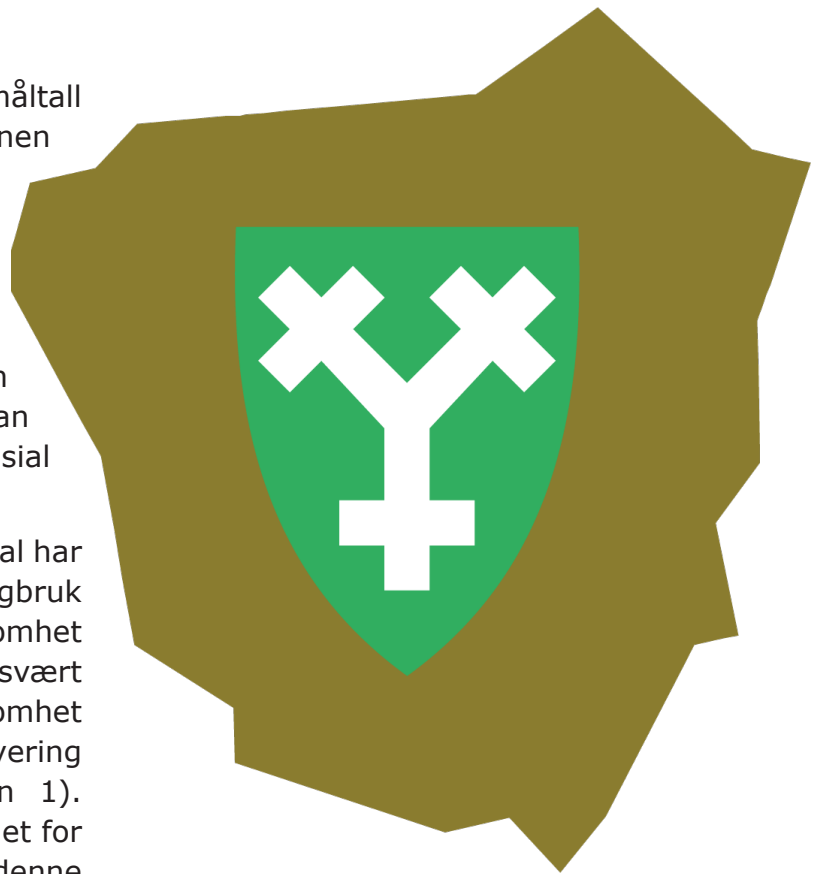
Norsk kylling er ikke lenger registrert i kommunen, men de har fortsatt nesten 30 ansatte i rugeriet på Støren, og er en viktig brikke i sysselsettingen av langt flere gjennom leveranse av egg og oppdrett av slaktekylling.

Som i andre distriktskommuner er variasjonen i næringslivet begrenset, i alle fall når det gjelder større virksomheter. Det gjør mange arbeidsplasser og bedrifter sårbare for de samme konjunktursvingningene. Med få store bedrifter med høy omsetning og tilgang til kapital, er det viktig å skape god kultur for samarbeid. Økt samarbeid vil kunne styrke kommunens konkurranseevne samlet, men også den enkelte bedrift.

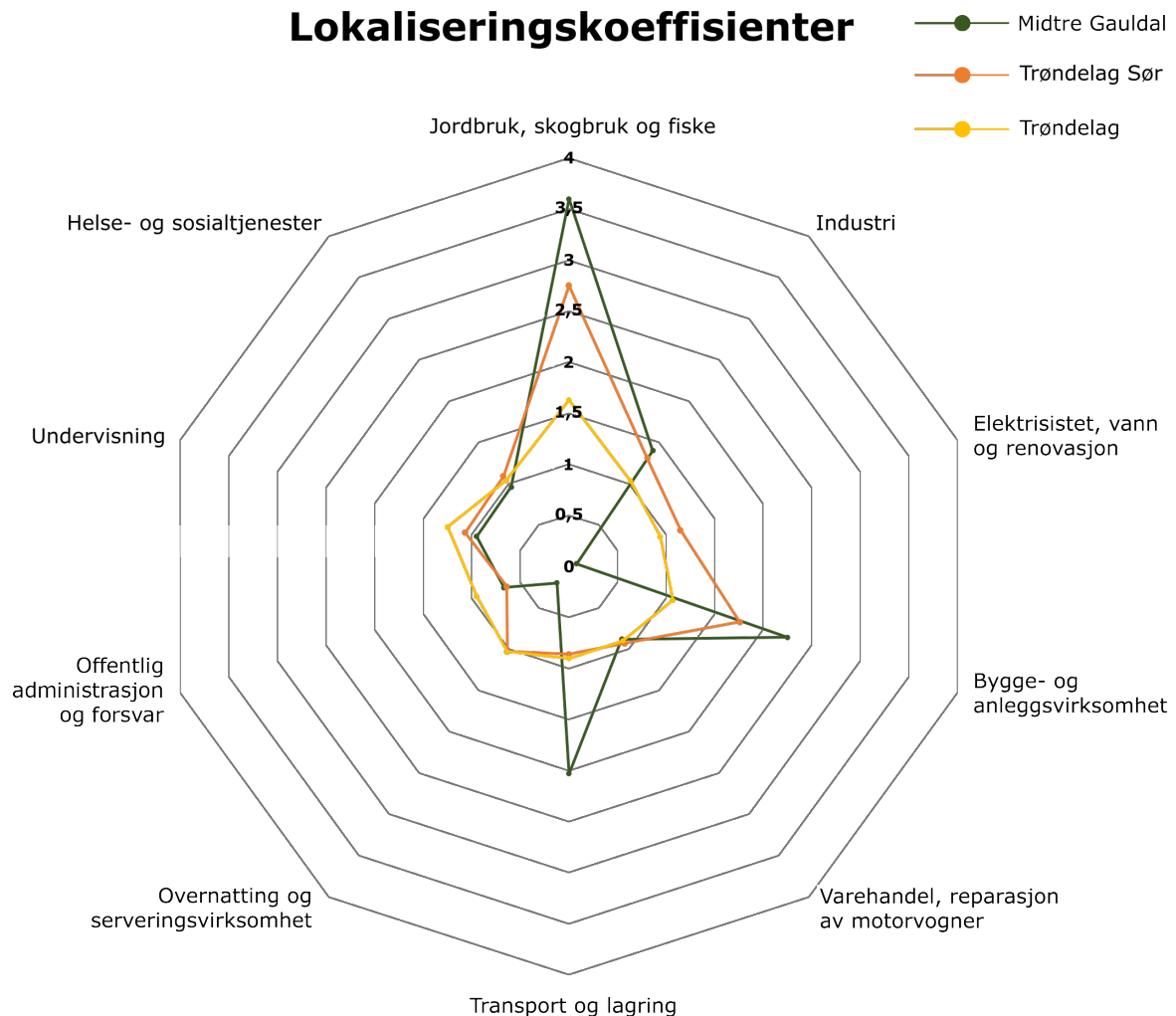

Lokaliseringskoeffisienter er måltall på forekomsten av bedrifter innen ulike bransjer sammenlignet med landsgjennomsnittet. Dette kan synliggjøre spesielle faglige styrker ved næringslivet i en kommune, og dermed også behovet for kompetanse innen spesielle fagretninger. I tillegg kan det fortelle noe om uutnyttet potensial for næringsvirksomhet.

Grafen under viser at Midtre Gauldal har høy forekomst av jordbruk, skogbruk og fiske, bygge- og anleggsvirksomhet og transport og lagring, men svært lav forekomst av næringsvirksomhet knyttet til overnatting og servering (landsgjennomsnittet har verdien 1). Sistnevnte kan beskrive en mulighet for at det er rom for flere aktører i denne bransjen.

Lokaliseringskoeffisienter

Sentrale bransjer

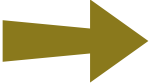
Alle bedrifter og alle bransjer er viktige, men det er likevel enkelte bransjer som stikker seg ut, enten fordi de sysselsetter svært mange arbeidstakere, fordi de har høy, samlet omsetning, eller et uutnyttet potensial. Under beskrives seks slike bransjer i Midtre Gauldal kommune.

Jordbruk, skogbruk og fiske

Rundt 30% av kommunens innbyggere bor på en landbrukseiendom, men antallet registrerte bedrifter i landbruket har gått ned med rundt 10% de siste 15 årene. Melkeproduksjonen har gått ned med 15% fra 2015 til 2025, mens produksjon av storfekjøtt er relativt stabil. Slaktekylling er derimot en virksomhet som har økt betraktelig fra 2006 til i dag. Endringer i landbrukets forutsetninger gjør at mange må tenke nytt, samtidig som generasjonsskifter også gir muligheter for innovasjon.

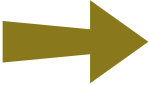
Det utarbeides også en landbruksplan for kommunen.

Bygg og anlegg

Bygg- og anleggsbransjen står for den aller største andelen av verdiskapning i privat næringsliv, og sysselsetter også flest mennesker. Antallet bedrifter i denne bransjen har økt jevnt siden 2010.

Inkluderes bedrifter innen treindustri, vil de fleste bedriftene i Midtre Gauldal med flere enn 50 ansatte tilhøre denne bransjen. Når byggebransjen påvirkes av konjunktursvingninger, påvirkes dermed store deler av kommunens næringsliv og innbyggere.

Eiendom

Omsetning og drift av fast eiendom sysselsetter ikke veldig mange, men driftsinntektsmessig er bransjen den femte største. Bransjen anses for å være strategisk fordi den samlede kapitalen blant disse virksomhetene har stort potensial til å kunne bidra for eksempel til viktig stedsutvikling. Dette forutsetter imidlertid mer samarbeid, og samling av kapital og eiendommer.

Transport og lagring

Transport og lagring er den bransjen som sysselsetter flest etter bygg- og anleggsbransjen inkludert byggerelatert industri. Omsetningsmessig ligger den også høyt, med flere bedrifter som har hatt jevnt bra vekst de siste 10 årene.

Enkelte av disse har en stor andel av sine kunder i bygg- og anleggsbransjen, og påvirkes av de samme konjunktursvingningene.

Varehandel

Varehandel er den nest største bransjen omsetningsmessig etter bygg og anlegg inkludert byggerelatert industri, og det er også relativt mange som er sysselsatt i denne typen virksomheter

En del av bransjen er store og små butikker, som i tillegg til å sysselsette mennesker også bidrar til aktivitet i tettstedene i kommunen. Bransjen antas å ha et uutnyttet potensial, spesielt på Støren og i Soknedal, der nærheten til vei legger til rette for økt handel.

Reiseliv og lokalmat

Overnatting og servering er en bransje som er underrepresentert i Midtre Gauldal, sammenlignet med landsgjennomsnittet. Mange lokalmatprodusenter anser seg selv i større grad for å være knyttet til reiseliv enn til produksjon og salg av matvarer, og dette er en gruppe virksomheter vi har en god del av. Likevel antas det at bransjen har langt større muligheter enn de som utnyttes i dag, og en samlet innsats fra aktørene, vil kunne gi betydelig merverdi. Økt regionalt samarbeid anses også for å være hensiktsmessig.

Støren sør

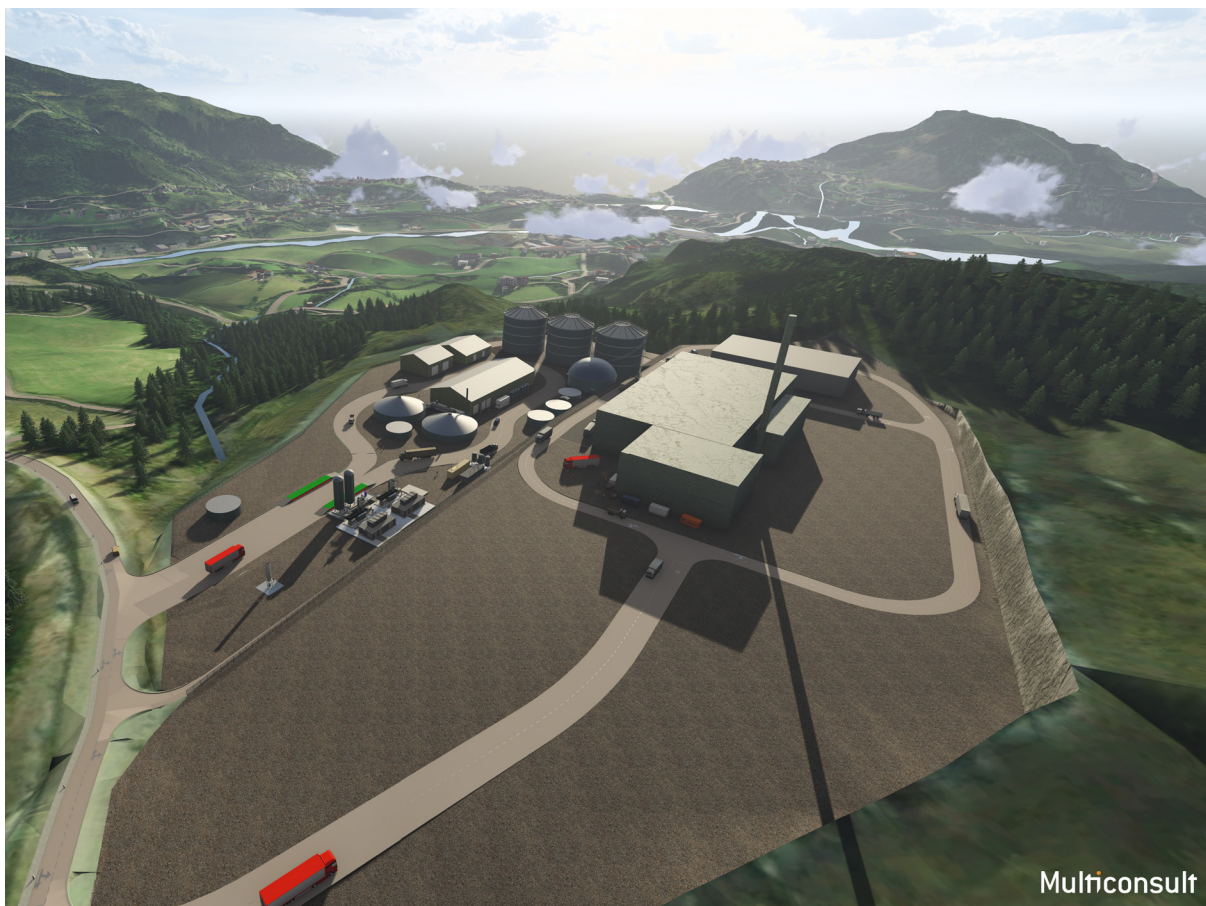
Næringsområdet Støren sør var ferdig regulert i 2018, og veien til området og de første 85 daa næringsareal, var ferdig opparbeidet i 2021. Høsten 2026 er det opparbeidede arealer er solgt eller inngått opsjonsavtale på. Ytterligere 146 daa er ferdig regulert, salgbart og klar for opparbeidelse. Enda 250 daa er satt av til næringsareal i kommunedelplan, men ikke regulert (videre sørover).

Området er regulert til industri- og fabrikkvirksomhet, prosessindustri og foredlingsbedrifter, og har umiddelbar tilknytning til vei med høy teknisk standard, som er bygget etter moderne krav og dimensjonert for næringstrafikk og tungtransport. Næringsområdet ligger sentralt plassert; 3,1 km fra E6 og Støren sentrum, 5,1 km fra

jernbanestasjonen, 55 km fra Trondheim sentrum og Trondheim havn, og 83 km fra flyplassen.

Beliggenheten og arealformålet gjør området svært aktuelt for etablering av arealintensiv virksomhet, med krav til tung logistikk og helårstilgjengelighet. Utvikling av området og etablering av nye virksomheter her, vil kunne gi kommunen og regionen tilskudd av nye bransjer og nye arbeidsplasser, og gi mulighet for satsing på samarbeid mellom aktører som kan bidra til grønn omstilling.

Bildet under er laget av Multiconsult på oppdrag fra Midtre Gauldal kommune, og illustrerer hvordan det ferdig opparbeide arealet kan se ut med etablering av aktuelle virksomheter.

Multiconsult

Grunnlagsdokumenter

Under er en oversikt over dokumenter som er brukt som kunnskapsgrunnlag for denne planen. Det er også brukt en rapport utarbeidet av BDO på vegne av omstillingsprogrammet Spir, basert blant annet på en spørreundersøkelse og en rekke dybdeintervjuer med næringsdrivende i Midtre Gauldal.

- NOU 2020:12** [Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn](#)
- NOU 2020:15** [Det handler om Norge - Utredning om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene](#)
- NOU 2022:6** [Nett i tide - om utvikling av strømmettet](#)
- NOU 2023:3** [Mer av alt, raskere - energikommisjonens rapport](#)
- Meld. St. 27 (2022-2023)** [Eit godt liv i heile Noreg - distriktpolitikk for framtida](#)
- Meld. St. 13 (2023-2024)** [Bustadmeldinga - Ein heilskapleg og aktiv bustadpolitikk for heile landet](#)
- Meld. St. 31 (2023-2024)** [Perspektivmeldingen 2024](#)
- NHO, rapport (2025)** [Norsk konkurransekraft - Veien til vekst](#)
- NHO og KS, rapport (2021)** [Lærdommer fra gode vertskommuner for næringsutvikling](#)
- Landbruksdirektoratet, statistikk (hentet 2026)** [Råvarestatistikk](#)
- TØI, rapport (2020)** [Inndeling i BA-regioner](#)
- NIBR, rapport (2021)** [Mindre byer og regionsentre - roller og funksjoner i regioner og regional utvikling](#)

I tillegg er denne planen tett knyttet til andre lokale og regionale planer. Under er en oversikt over de mest sentrale:

- [Regional plan for verdiskapning i Trøndelag 2026-2037](#)
- [Regional plan for energiomstilling i Trøndelag](#)
- [Trøndelag Sør - Strategi for 2022-2030](#)
- [Kommuneplanens samfunnsdel - Midtre Gauldal](#)
- [Kommuneplanens arealdel - Midtre Gauldal](#)

To sentrale tilknyttede planer som er under arbeid i Midtre Gauldal er:

- Landbruk mot 2030
- Strategi for boligpolitikken

